

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการวิจัย

6.1.1 ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกสหกรณ์

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนริมออน จำกัด ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและเกษตรกรรมและได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย จึงมีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากสหกรณ์เพื่อใช้จ่ายในครอบครัวเพื่อลงทุนประกอบอาชีพเพื่อการศึกษาของบุคคลในครอบครัวและเพื่อชำระหนี้สินตามลำดับนอกเหนือไปจากต้องการออมทรัพย์และความถี่ในในระบบสหกรณ์เป็นสิ่งสำคัญ ระยะเวลาที่เข้าเป็นสมาชิกมากกว่า 4 ปี การออมเงินของสมาชิกนอกจากจะฝากไว้กับสหกรณ์เป็นสัดส่วนที่สูงกว่าสถาบันการเงินอื่น ๆ แล้วเมื่อสมาชิกมีปัญหาด้านการเงินสหกรณ์เป็นแหล่งเงินกู้อันดับแรกที่สมาชิกให้ความสนใจ เนื่องจากสะดวก ใกล้บ้านและติดต่อง่ายรวมทั้งเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าแหล่งอื่น ๆ สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกในการแก้ไขปัญหาทางด้านเศรษฐกิจของสมาชิกได้

6.1.2 การเจริญเติบโตในด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์เครดิตยูเนียนริมออน จำกัด

ตั้งแต่เริ่มตั้งเมื่อปี 2537 จนถึงปี 2542 จากการศึกษพบว่า มีการเจริญเติบโตอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ดังจะเห็นได้จากอัตราการเพิ่มของจำนวนสมาชิก อัตราการเพิ่มของเงินรับฝาก เงินเรือนหุ้น และเงินสะสมค่าหุ้น ทุนการดำเนินงาน และกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ในส่วนที่เป็นข้อสังเกตก็คือ การให้กู้แก่สมาชิกสหกรณ์ระหว่างปี 2541 - 2542 มีจำนวนที่ลดลงเป็นอย่างมาก กล่าวคือจาก 9,803,400 บาทในปี 2541 เหลือเพียง 1,698,850 บาทในปี 2542 และจำนวนเงินที่รับชำระคืนระหว่างปีก็ลดลงจากปี 2541 ส่งผลให้ยอดคงเหลือเงินกู้สิ้นปีไม่แตกต่างจากปี 2541 มากนัก ทำให้ดอกเบี้ยรับเงินกู้ระหว่างปี ที่สหกรณ์จะได้รับจากสมาชิกที่กู้ยืมไปเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนเพียงเล็กน้อยอันเป็นผลเนื่องมาจากสถานะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ สมาชิกไม่สามารถนำเงินมาชำระคืนได้ครบจำนวน หรือตรงตามเวลาที่กำหนดซึ่งสิ่งเหล่านี้คือปัญหาที่สำคัญที่สหกรณ์กำลังประสบ และกำลังแก้ไข เพื่อที่จะให้สหกรณ์สามารถดำเนินงานต่อไปได้โดยไม่ทำความเดือดร้อนให้แก่สมาชิกสหกรณ์

6.1.3 การวิเคราะห์ค่าอัตราส่วนงบการเงิน

ที่คำนวณได้จากงบประจำปี 7 ข้อนั้น ตั้งแต่ปี 2537 ที่สหกรณ์ได้ดำเนินงานมาจนถึงปี 2542 นั้น ปรากฏว่า อัตราส่วนทุนดำเนินงาน (Working Capital Ratio) อัตราส่วนทดสอบสภาพคล่อง (Acid - Test or Quick Assets Ratio) อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ทั้งหมด (Return on total Assets) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อรายได้ (Net Profit On Income) และอัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนของผู้ถือหุ้น (Return on Net Worth) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดตั้งแต่ปี 2538 - 2542 ยกเว้นในปี 2539 อัตราส่วนทั้งหมดลดลง อันเป็นผลเนื่องมาจากในปีดังกล่าวได้มีการรับฝากเงินจากสมาชิกสหกรณ์เพิ่มขึ้นจากปี 2538 มีจำนวนมาก และมากกว่าการเพิ่มขึ้นของเงินให้กู้ จึงทำให้ไปกระทบกับอัตราส่วนต่าง ๆ ดังกล่าว ส่วนอัตราส่วนหนี้ (Debt Ratio) และอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ (Expense on Income) มีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ อันเป็นผลเนื่องมาจากการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ยกเว้นแต่ในปี 2539 ที่สูงขึ้นเล็กน้อยเนื่องจากเหตุผลเดียวกันกับข้างต้น

6.2 ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากปัญหาและสาเหตุดังกล่าวที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งที่คณะกรรมการดำเนินงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสหกรณ์ ตลอดจนสมาชิกของสหกรณ์ควรจะได้พิจารณาและดำเนินการหาทางแก้ไข ปรับปรุงปัญหาอุปสรรคให้หมดไป เพื่อที่จะพัฒนาให้กิจการของสหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าโดยสามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้อย่างแท้จริง จะเป็นผลทำให้สมาชิกมีความศรัทธา และให้ความร่วมมือแก่สหกรณ์ตลอดไป ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะข้อที่ควรพิจารณาปรับปรุงและแก้ไขดังนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร แก่สมาชิก ให้ได้รับทราบกฎระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติของสหกรณ์ อย่างทั่วถึง เพื่อให้สมาชิกได้รับทราบความเคลื่อนไหวจากการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกมีความเข้าใจในสหกรณ์ของสมาชิกมากยิ่งขึ้น นอกเหนือไปจากการประชุมใหญ่ประจำปี โดยอาจจะจัดในลักษณะนิทรรศการแสดงผลงานในรอบเดือนหรือปี หรือข่าวความเคลื่อนไหวของสหกรณ์จากวิทยุกระจายเสียงภายในหมู่บ้าน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้นอกจากจะเป็นการกระตุ้นให้สมาชิกรับรู้ และรับทราบข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ

แล้วยังเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกสหกรณ์ได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์อย่างจริงจัง นอกเหนือไปจากการให้บริการฝาก - ถอน หรือบริการเงินกู้ เท่านั้น

2. ปัญหาการรับชำระหนี้เงินกู้คืนของสมาชิก จากการศึกษาพบว่าในช่วงระยะหลัง ๆ ปี 2541 - 2542 สหกรณ์ประสบปัญหาหนี้ค้างชำระจากสมาชิกเป็นจำนวนมาก ดังนั้นทางสหกรณ์จึงควรเร่งทำความเข้าใจแก่สมาชิกสหกรณ์ว่าควรจะมาติดต่อกับสหกรณ์เพื่อขอผ่อนผันการชำระหนี้ หรือชำระหนี้บางส่วนบ้าง เพื่อที่สหกรณ์จะได้มีเงินทุนหมุนเวียนให้สมาชิกคนอื่นกู้ยืมต่อไป ไม่ควรจะหลีกเลี่ยงการชำระหนี้ หรือไม่มาติดต่อกับสหกรณ์เลย ซึ่งจะเป็นการซ้ำเติมปัญหาที่เป็นอยู่ให้ลุกลามจนไม่สามารถแก้ไขได้ ดังนั้นเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินงานของสหกรณ์ที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง และชี้แจงให้สมาชิกได้รับทราบและเข้าใจต่อไป

3. เงินรับฝาก จากการศึกษาพบว่า มีอัตราการเพิ่มขึ้นของเงินฝาก ประเภทออมทรัพย์ และออมทรัพย์พิเศษ ในสัดส่วนที่ค่อนข้างดีมาก แต่เมื่อมาตระหนักว่าเงินเหล่านี้ เมื่อสหกรณ์รับฝากจากสมาชิกแล้วสหกรณ์มีภาระที่จะต้องจ่ายดอกเบี้ยให้แก่สมาชิกตามอัตราที่ตกลง หรือกำหนดขึ้น ในขณะที่ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ยืมลดลง หรือเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ในขณะที่ดอกเบี้ยเงินฝากที่จะต้องจ่ายให้แก่สมาชิกก็มีจำนวนเพิ่มขึ้นตามจำนวนเงินที่รับฝาก ดังนั้น จึงเป็นที่น่าวิตกว่าในอนาคตสหกรณ์จะต้องรับภาระอันหนัก เพื่อที่จะหาเงินมาจ่ายดอกเบี้ยให้แก่สมาชิกหนทางที่จะช่วยให้สหกรณ์ไม่ต้องรับภาระมากเกินไปในด้านนี้ ก็คือ ชักชวนให้สมาชิกสหกรณ์เพิ่มสัดส่วนหรืออัตราการถือหุ้นให้มากขึ้น สหกรณ์ควรจะมีการส่งเสริมและระดมเงินทุนเรือนหุ้นให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อที่จะทำให้สหกรณ์มีทุนเพิ่มมากขึ้นและมีกำไรมากขึ้น อีกทั้งสมาชิกก็จะได้รับเงินปันผลมากขึ้นด้วย

4. งานด้านการบริการ คณะกรรมการดำเนินงานต้องคำนึงเสมอว่า สหกรณ์จะประสบความสำเร็จได้ เมื่อสมาชิกสหกรณ์พบว่า เขาได้รับประโยชน์ทางการเงิน และการบริการจากสหกรณ์ไม่น้อยไปกว่าสถาบันอื่น ๆ ดังนั้นสหกรณ์จึงควรที่จะปรับปรุงการบริการให้แก่สมาชิกให้ดียิ่งขึ้นเป็นไปตามความต้องการของสมาชิก ทั้งในด้านการฝาก - ถอน การให้บริการเงินกู้ และการจัดสวัสดิการอื่น ๆ ให้แก่สมาชิก ด้วยความรวดเร็ว และเต็มใจที่จะให้บริการอย่างเต็มที่ นอกจากนั้น ควรจะมีการจัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของสหกรณ์ เข้ารับการศึกษารอบรู้ในหลาย ๆ ด้าน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติงานให้บริการแก่สมาชิกอย่างจริงจัง

5. การมุ่งมั่นพัฒนา และส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกสหกรณ์ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นอกเหนือไปจากการเป็นสถาบันการเงินของหมู่บ้านหรือชุมชน สหกรณ์ควรที่จะจัดสรรกำไรที่ได้ในแต่ละปีเพื่อพัฒนาสร้างความสำเร็จให้แก่ชุมชนอย่างทั่วถึง ทั้งทางด้านการศึกษา การ

สาธารณสุข การดำรงศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการสร้างงานใหม่ ๆ ให้แก่ท้องถิ่น ช่วยทำนุบำรุงศาสนา และสิ่งสาธารณประโยชน์ในชุมชนให้คงอยู่เพื่อเป็นสวัสดิการแก่สมาชิกและสังคมต่อไป

ในการทำการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการในการเก็บรวบรวมข้อมูลและในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จึงใคร่ขอเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับสหกรณ์ต่อไปไว้ดังนี้

1. การใช้อัตราส่วนงบการเงินที่สำคัญ ในการประเมินการดำเนินงานหรือวัดประสิทธิภาพของสหกรณ์นั้น โดยใช้มาตรฐานจากการวิเคราะห์ธุรกิจการสหกรณ์ที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อใช้เปรียบเทียบกับการศึกษานั้น แม้ว่าจะเกิดปัญหาแตกต่างจากมาตรฐานที่กำหนด แต่ก็ไม่น่าหนัก ก็ได้ไม่ได้หมายความว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนริมออน จำกัดแห่งนี้จะประสบความล้มเหลวหรือมีปัญหาในการดำเนินงาน เพียงแต่ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ หรือสหกรณ์แต่ละประเภทมีข้อจำกัดที่ไม่เหมือนกัน จึงทำให้ไม่สามารถใช้มาตรฐานที่กำหนดเป็นหลักกว่าประสบความสำเร็จได้อย่างแท้จริง

2. จากการทบทวนวรรณกรรม และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ปรากฏว่าส่วนใหญ่เป็นการศึกษา ในเรื่องการประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้งในภาพรวมทั้งประเทศ หรือตามองค์กร สถานศึกษาที่ผู้ศึกษาทำงานอยู่ และเป็นที่สังเกตว่าสหกรณ์ออมทรัพย์เหล่านั้น เป็นสหกรณ์สำหรับผู้ที่มีรายได้ประจำ มีการศึกษา มีความเป็นอยู่ที่ดี ในทางเศรษฐกิจและสังคม แต่ไม่ได้มีการศึกษาเพื่อประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สำหรับเกษตรกรผู้มีรายได้น้อย หรือไม่มีรายได้ประจำที่เรียกว่า สหกรณ์เครดิตยูเนียนเลย ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกันได้ว่าสหกรณ์เครดิตยูเนียนริมออน จำกัดแห่งนี้ประสบความสำเร็จเพียงใด ดังนั้นจึงควรที่จะมีการศึกษาวิจัยให้เรื่องสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งอื่น ๆ ให้แพร่หลายออกไปมากกว่านี้